

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Aan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer C. Kaatee
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum
29 juni 2023

Ons kenmerk

Bijlage(n)
2

Onderwerp
Impactanalyse STAP-budget OCW- en NLQF-erkend

Geachte heer Kaatee,

Het ministerie van SZW heeft UWV gevraagd om een impactanalyse op het beperken van STAP-budget tot OCW- en NLQF-erkende opleidingen.

Conclusie van de impactanalyse

Alles afwegend adviseren wij de minister om het resterende budget van de STAP-regeling niet in te zetten voor tranches met uitsluitend OCW- en NLQF-erkende opleidingen. In dit document lichten wij de technische uitvoerbaarheid toe. Daarnaast geven we een analyse van de ervaring met OCW- en NLQF-erkende opleidingen en wegen op basis daarvan de risico's af aangaande het draagvlak van de regeling en daarmee het LLO-beleid. Hieronder lichten wij onze zienswijze verder toe. Graag gaan we in gesprek met de minister om tevens alternatieve opties te bespreken.

1. UWV acht het uitvoeren van een tranche met uitsluitend OCW- en NLQF-erkende opleidingen in principe technisch uitvoerbaar. Het tijdspad om voorbereidingen te treffen is echter zeer kritiek. Het gaat met name om het opleveren van de technische wijzigingen en het testen van de ketenaanpassingen. Er moet voldoende tijd zijn deze aanpassingen door te voeren, alvorens over te gaan tot uitvoering.
2. De wijziging in het scholingsregister leidt naar alle waarschijnlijkheid tot onrechtmatige beschikkingen. Dat vraagt een expliciete erkenning waarvoor wij dan gezamenlijk verantwoordelijkheid moeten nemen.
3. UWV heeft sterke twijfels over de effectiviteit van deze beleidswijziging. Uit onze analyse van de toekenningen blijkt onder meer dat burgers kiezen voor OCW- en NLQF-opleidingen die onvoldoende aansluiten op de maatschappelijk cruciale sectoren.

Ad 1: Technisch uitvoerbaar, mits aan randvoorwaarden wordt voldaan

UWV acht het uitvoeren van een tranche met uitsluitend OCW- en NLQF-erkende opleidingen technisch haalbaar, mits aan onderstaande randvoorwaarden wordt voldaan. In bijlage 1 lichten we deze randvoorwaarden in nader detail toe.

Techniek

1. Er moet voor UWV minimaal zes weken zitten tussen de oplevering van de technische wijzigingen en de start van een tranche. Met een totale doorlooptijd in de keten van minimaal 13 weken, is een tranche met het gewijzigde opleidingsaanbod in september niet mogelijk. Een overzicht van de minimale implementatietermijn vindt u in bijlage 2.
2. Het is noodzakelijk een systeemaanpassing door te voeren bij UWV om vooraanmeldingen voor niet- OCW- en NLQF-erkende tegen te houden en het reeds aanwezige bestand te schonen. Opleiders moeten een automatisch bericht krijgen dat een vooraanmelding voor de betreffende niet-OCW-erkende opleiding niet mogelijk is. Dit voorkomt tijdens een tranche een massale toestroom naar de STAP-applicatie van burgers die vanwege een verstrekte vooraanmelding in

de veronderstelling zijn dat zij een aanvraag kunnen indienen. Met de leverancier, die beperkte ontwikkelcapaciteit heeft, zijn nog geen afspraken gemaakt over de realisatie van de benodigde systeemaanpassing.

3. De situatie vereist een sluitend scholingsregister met passende kwaliteitsmonitoring met enkel OCW- en NLQF-erkende opleidingen. Het moet voor een opleider onmogelijk zijn om opleidingen op te voeren en in aanmerking te laten komen voor STAP-budget, die niet aan de nieuwe voorwaarden voldoen.

Regelgeving en communicatie

4. A. De wijzigingsregeling wordt minimaal vier weken voor de tranchdatum gepubliceerd door SZW.
B. De communicatie door SZW aan burgers en opleiders is minimaal vier weken voor de tranchdatum uitgevoerd en afgerond. Communicatie over deze wijziging aan verschillende doelgroepen is van essentieel belang om misverstanden, klachten, juridische geschillen, negatieve beeldvorming, fouten en overbelasting bij de STAP-unit te voorkomen.

Organisatorisch

5. UWV moet zorgen voor voldoende personeel om kwaliteit, controle, afhandeling en afronding van de regeling te borgen, terwijl de STAP-unit als gevolg van het Kabinetsbesluit aan het afbouwen is. Om de verandering door te voeren, moet UWV zorgen voor voldoende absorptie- en verandervermogen bij de medewerkers, mede bij gebrek aan een ondersteunende programmaorganisatie. SZW verstrekt voldoende middelen om met een compact team de jaargrens over te gaan.
6. De voorbereiding vereist beschikbaarheid van (met name bekostigde) opleiders om hun aanbod adequaat in het scholingsregister te zetten tijdens de komende schoolvakantie.

Ad 2: Consequenties voor rechtmatigheid

Vanaf het moment dat het scholingsregister is gewijzigd, kan UWV geen wijzigingen meer doorvoeren op subsidieverleningen uit eerdere tranches voor aanvragen voor opleidingen die niet-OCW- of NLQF-erkend zijn. UWV kan deze opleidingen dan namelijk niet meer opvragen in het scholingsregister en verwerken in de administratie. Dit leidt mogelijk tot onrechtmatigheid, omdat de gevolgde opleiding niet meer aansluit bij de verlening. Dat vraagt een expliciete erkenning waarvoor wij dan gezamenlijk verantwoordelijkheid moeten nemen.

Per tijdvak voert UWV honderden mutaties door op subsidieverleningen als gevolg van wijzigingen vanuit burgers en opleiders aangaande het KvK-nummer, de opleiding en subsidiebedragen. Dat houdt in dat aanvragen handmatig opnieuw worden opgevoerd, zodat de verlening weer aansluit bij de praktijk. Ook voor uitkomsten van klachten en bezwaren is dit nodig. Deze mutaties en herstelwerkzaamheden kunnen alleen plaatsvinden voor scholingsactiviteiten die op dat moment in het scholingsregister staan en door UWV zijn te raadplegen. Hierdoor sluiten facturen en betalingen mogelijk niet meer aan op de verleningen en is een rechtmatige financiële verantwoording waarschijnlijk niet mogelijk.

Ad 3: Verwachte effectiviteit van OCW- en NLQF-erkend onderwijs

In de notitie *scenario's STAP 2023* voor de strategische sessie van 11 mei, schrijven de ministeries dat een inperking tot OCW-erkend aansluit bij de wens om STAP-budget strenger en strakker in te richten en het aanbod meer te richten op de arbeidsmarkt. Ook wordt zowel in de Kamerbrief van 13 juni jl. als in de volgende wijzigingsregeling gerefereerd aan de motie Van der Lee. De motie doelt op een gerichte budgetbesteding met een focus op cruciale kraptesectoren zoals de energietransitie, zorg, onderwijs, techniek en ICT. We constateren dat het huidige OCW- en NLQF-erkende opleidingsaanbod in onvoldoende mate aansluit bij deze motie.

In de analyse van de verleningen in 2022 en 2023 voor OCW- en NLQF-erkende opleidingen, merken wij het volgende op:

- In de top 10 OCW- en NLQF-erkende opleidingen zijn kappersopleidingen en opleidingen gericht op nagelverzorging ruim vertegenwoordigd. Van alle gekozen NLQF-erkende

opleidingen, heeft ruim 35% met nagelverzorging te maken. Dit roept de vraag op of het aanbod voldoende gevarieerd is, maar ook of het voldoende gericht is op de tekortsectoren op de arbeidsmarkt.

- In de top 10 gekozen OCW-erkende opleidingen is te zien dat 4 opleidingen te maken hebben met haarverzorging (kapper, barbier), 3 opleidingen met maatschappelijke zorg, 2 opleidingen als beveiliging en 1 opleiding als leidinggevende.
- In de top 10 gekozen NLQF-erkende opleidingen is te zien dat 5 opleidingen te maken hebben met therapie, 4 opleidingen met nagelverzorging (zoals BIAB, Local hero training) en 1 opleiding met huisdieren.
- Het gemiddelde prijsniveau van de aangeboden OCW-erkende opleidingen is ca. € 5.900 en voor NLQF-erkende opleidingen ca. € 2.100. De aanvullende bijdrage die de burger of werkgever moet doen is substantieel. De vraag rijst of de burger deze opleiding ook al zou volgen zonder STAP-budget en of het bedrag van € 1.000 voldoende toereikend is voor dit soort opleidingen. Het draagt onvoldoende bij aan één van de doelstellingen van STAP-budget om op een laagdrempelige manier te leren en te ontwikkelen, ook voor hen die dat anders minder snel zouden doen.
- Er zijn in 2022 en 2023 4.343 aanvragen verleend voor OCW- en NLQF-erkende opleidingen. Dat is 1,5% van het totaal aantal verleningen. Het aantal gekozen opleidingen is 5,5% van het totaal aantal gekozen opleidingen. 27% van de OCW-erkende opleidingen wordt gevolgd door burgers met een HBO-WO opleidingsniveau. 11% van de OCW-erkende opleidingen op maximaal MBO-niveau wordt door burgers aangevraagd met een HBO-WO niveau. 43% van de aanvragers voor een NLQF-erkende opleiding is HBO of WO opgeleid. Op basis hiervan is de vraag of de juiste doelgroep wordt bereikt.
- Slechts 1/6^e deel van de subsidieerbare OCW-erkende opleidingen staat momenteel in het scholingsregister (bron: DUO). Wij hebben twijfels of een substantiële uitbreiding van het maatschappelijk relevante opleidingsaanbod met uitsluitend OCW-erkend voor september 2023 nog haalbaar is, gezien de tijd en moeite die opleiders erin moeten steken voor één of twee tijdvakken en de zomerperiode die eraan komt. Uitgaande van het basisprincipe van eigen regie op LLO mag een burger een ruim arbeidsmarktgericht aanbod verwachten, waarbij tegelijkertijd de wens is om het opleidingsaanbod te richten op kraptesectoren.
- Tot slot zien we in de STAP tranches ook verleningen voor opleidingen die wel gericht zijn op kraptesectoren, maar niet OCW- of NLQF-erkend zijn. Het toekennen van subsidies aan uitsluitend OCW-erkende opleidingen en tegelijkertijd niet toelaten van opleidingen die wel gericht zijn op kraptesectoren sluit daarmee in onze ogen onvoldoende aan bij de motie Van der Lee en kan opnieuw leiden tot negativiteit rond STAP.

Uitvoeringskosten

Voor de benodigde systeemaanpassingen moet een offertetraject worden gestart met de leverancier. Het is op dit moment niet mogelijk hier een inschatting van te maken. We gaan er daarnaast vanuit dat in 2024 een kernteam overblijft van ca. 15 fte (ca. € 1 miljoen) dat in 2024 nog werkzaamheden verricht, zoals de verdere afbouw, OCW-erkend en eventueel ondersteuning bij de opstart van een nieuwe LLO-regeling.

Tot slot

Afrondend wijzen wij u nogmaals op onze conclusie aan het begin van deze brief. Als de minister besluit om, met in achtneming van de geschetste risico's, over te gaan tot een opdrachtverstrekking, verwachten we een opdrachtbrief met de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de genoemde randvoorwaarden. UWV gaat over tot implementatie op het moment dat de opdrachtbrief is ontvangen.

Hoogachtend,

Voorzitter Raad van Bestuur